

TRÁCH NHIỆM HÌNH SỰ CỦA PHÁP NHÂN THƯƠNG MẠI: TỪ CHƯA THỐNG NHẤT VỀ NHẬN THỨC ĐẾN KHÔNG NHẤT QUÁN TRONG QUY ĐỊNH CỦA BỘ LUẬT HÌNH SỰ

NGUYỄN NGỌC HOÀ *

Tóm tắt: Bài viết phân tích các biểu hiện của sự không nhất quán trong quy định của Bộ luật Hình sự về trách nhiệm hình sự của pháp nhân thương mại mà nguyên nhân là sự chưa thống nhất trong nhận thức về bản chất của việc quy định trách nhiệm hình sự của chủ thể này và đề xuất biện pháp khắc phục.

Từ khoá: Bản chất; nhất quán; pháp nhân thương mại; trách nhiệm hình sự mở rộng

Nhận bài: 08/6/2024

Hoàn thành biên tập: 29/7/2024

Duyệt đăng: 29/7/2024

CRIMINAL LIABILITY OF COMMERCIAL LEGAL ENTITIES: FROM INCONSISTENT COMPREHENSION TO INCONSISTENCIES IN THE LEGAL PROVISIONS OF THE PENAL CODE

Abstract: The paper offers an analysis of the inconsistencies in the legal provisions of the Penal Code on criminal liability of commercial legal entities caused by inconsistent comprehension of the nature of prescribing criminal liability to those subjects and makes some recommendations to overcome these inconsistencies.

Keywords: Nature; consistency; legal entities; extended criminal liability

Received: 8 June 2024; Editing completed: 29 July 2024; Accepted for publication: 29 July 2024

Đặt vấn đề

Trách nhiệm hình sự (TNHS) của pháp nhân thương mại đã được Bộ luật Hình sự (BLHS) năm 2015 quy định. Trong lần Bộ luật này được sửa đổi, bổ sung năm 2017, các quy định này đã được hoàn thiện một bước. Tuy nhiên, các quy định về TNHS của pháp nhân thương mại vẫn bộc lộ nhiều hạn chế, trong đó có hạn chế là sự không nhất quán trong các quy định này. Theo đó, bài viết phân tích các biểu hiện của sự không nhất quán trong quy định của BLHS về TNHS của pháp nhân thương mại mà

nguyên nhân là sự chưa thống nhất trong nhận thức về bản chất của việc quy định TNHS của chủ thể này và đề xuất biện pháp khắc phục.

1. Các biểu hiện không nhất quán trong quy định của Bộ luật Hình sự về trách nhiệm hình sự của pháp nhân thương mại

BLHS năm 2015, được sửa đổi, bổ sung năm 2017 có một chương riêng về TNHS của pháp nhân thương mại với tiêu đề: Những quy định đối với pháp nhân thương mại phạm tội. Chương này có 16 điều (từ Điều 74 đến Điều 89). Ngoài chương riêng quy định TNHS của pháp nhân thương mại, BLHS còn có 11 điều trong Phần thứ nhất - Những quy định chung (Phần chung) và 33 điều

* Giáo sư, Tiến sĩ, Trường Đại học Luật Thành phố Hồ Chí Minh
E-mail: nnhoa@hcmulaw.edu.vn